

Paweł Pawlaczyk
19.10.2024.

**Stanowisko wobec 'scenariuszy' przedstawionych w ramach prac
lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji:
Gdańsk – Sopot – Gdynia
oraz zastrzeżenie dotyczące organizacji prac nad „scenariuszami” i roli „facilitatorów” w
procesie**

W ramach procesu prac „zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji: Gdańsk – Sopot – Gdynia”, przedstawiam następujące swoje stanowisko:

1. Scenariusz A.Moś & P.Pawlaczyk

Jako jego współautor, oczywiście przychylam się do tego scenariusza, i wskazuję, że jest on najbliższy moim poglądom. Z zastrzeżeniem że stanowi on propozycję koncepcyjną, zaawansowaną na tyle, na ile na jej opracowanie dano czas i środki w procesie. Uwagi dotyczące potrzeb i możliwości jego dopracowania są zapisane w treści scenariusza.

2. Scenariusz Adrian Grzegorz

Zaletą scenariusza jest jego prostota. W moim ocenie, zaproponowane podejście – przynajmniej w perspektywie 10-20 lat - nie groziłoby istotnymi szkodami przyrodniczymi w lasach nadleśnictwa i nie uchybiałoby ich funkcjom społecznym. Uważam że z ekosystemowego punktu widzenia nie byłoby błędem wdrożenie tego scenariusza w ograniczonej skali czasowej, np., 10 lat, jednak z założeniem możliwości rewizji po takim okresie. Lepiej dostrzegliśmy wówczas, które (obecnie zniekształcone) lasy mają potencjał samonaprawczy, a które nie. Interesującym pomysłem mogłoby być więc oparcie na tym scenariuszu aktualnie dyskutowanego planu urządzenia lasu nadleśnictwa Gdańsk.

W moim odczuciu ten scenariusz jest jednak zbyt prosty i nie wykorzystuje pewnych możliwości poprawy funkcjonowania lasów, które ja dostrzegam i chciałbym wykorzystać. W szczególności, ja uważam jednak, że w nadleśnictwie Gdańsk są – w wyniku dawniejszych błędów gospodarki leśnej – drzewostany wymagające pewnych interwencji naprawczych. Dostrzegam też, choć nie do końca podzielam, pewne potrzeby społeczne, których ten scenariusz nie zaspokaja. A uważam, że powinniśmy jednak poszukiwać rozwiązań maksymalnie godzących różne potrzeby, także takie, które mi osobiście są obce.

W konsekwencji, biorąc także pod uwagę, że alternatywny scenariusz 3 konsumuje większość zalet scenariusza 2, a ma mniej wad, nie przychylę się do tego scenariusza.

3. Scenariusz Małgorzata Wójcik & Paweł Szutowicz

Mimo że jest to scenariusz konkurencyjny wobec mojego, doceniam niektóre zaproponowane w nim rozwiązania. Mam wątpliwości co do samej idei przyjęcia liczby spełnianych kryteriów społecznych jako cechy determinującej sposób gospodarowania w lesie, bez uwzględnienia cech samego lasu. Doceniam jednak, że koncepcja prowadzi do jasnego i czytelnego podziału przestrzeni lasów nadleśnictwa Gdańsk na obszary funkcjonalne – unikając rozdrobnienia na małe fragmenty lasu podlegające różnym zasadom. W tym aspekcie ta koncepcja przeważa nad moją. Moim subiektywnym odczuciem, który budzi ten scenariusz, jest chęć dalszej dyskusji na jego bazie i potencjalne prace w kierunku jego

integracji z moimi pomysłami. Dlatego, świadom że obecnie rozważane scenariusze mają tak czy inaczej status pomysłów koncepcyjnych wymagających dopracowania, przychyłam się do tego scenariusza, jako materiału do ewentualnych dalszych prac.

4. Scenariusz Lasy Państwowe

Scenariusz zasługiwałby na uwagę, ale w obecnej formie nie jest dla mnie do końca zrozumiały. Nie jestem pewien, czy jego Autorzy tak samo jak ja rozumieją pojęcie „wyłączeń”, gdyż wśród zasad obowiązujących w obszarze wymienili także takie, które z definicji stosują się także do lasów objętych planowymi cięciami (np. *zachowanie udziału starodrzewi i obszaru objętego cięciami podczas planowania gospodarki leśnej; pozostawianie... podczas cięć rębnych*). Ponieważ nie było możliwości wyjaśnienia tych wątpliwości, ewentualne poparcie tego scenariusza wiązałoby się z ryzykiem, że poprę coś innego, niż mi się wydaje.

Mam też wyrażnie odmienne od autorów tego scenariusza poglądy na zastosowanie w lasach nadleśnictwa Gdańsk. kryteriów S1-S7, a w konsekwencji, na wielkość obszarów spełniających te kryteria. Ogólna wymowa scenariusza jest moim zdaniem zbyt mało ambitna w stosunku do potrzeb zmian w gospodarce leśnej nadleśnictwa Gdańsk wynikających z przyczyn społecznych. Oceniam, że ten scenariusz przedstawia model kontynuacji dotychczasowej gospodarki, z dość niewielkimi tylko udoskonaleniami faktycznymi, choć ze znacznymi ulepszeniami jej opisu i prezentacji publicznej. Choć nie oceniam tej gospodarki źle, uważam że celem naszych prac jest głębsze ulepszenie realizacji społecznych funkcji lasów.

Z tych przyczyn, nie mogę przychylić się do tego scenariusza, jako zbyt mało ambitnego w realizacji naszego celu.

5. Scenariusz – „podsumowanie wniosków i informacji ze spotkań Zespołu”

Na podstawie pkt D.6.h regulaminu zespołu, **zgłaszam zastrzeżenie** dotyczące przebiegu procesu, w tym dotyczące faktu przedstawienia przez „facilitatorów” tego scenariusza.

Scenariusz został zatytułowany „podsumowanie...”, co oznaczałoby, że powinien stanowić zwięzłe, ale rzetelne, obiektywne i zrównoważone przedstawienie wniosków i informacji przedstawianych na spotkaniach zespołu. W rzeczywistości nie ma jednak takiego charakteru. Przedstawia wybiórczo tylko poglądy i stanowiska niektórych członków zespołu oraz pochodzące od nich ich informacje i dane przestrzenne, świadomie pomijając poglądy i stanowiska i informacje od innych członków zespołu, jasno przez nich wyrażane w toku dyskusji. Dotyczy to zarówno zagadnienia identyfikacji lasów spełniających poszczególne kryteria S1-S7 (*przykładowo, scenariusz przyjmuje jako „lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej” niewielkie obszary wskazane jako istotne dla niektórych członków zespołu, ale pomija milczeniem fakt, że w toku prac inni członkowie zespołu wskazywali jako istotne dla swojej tożsamości kulturowej inne, większe obszary*), jak i proponowanych sposobów gospodarowania w tych lasach. W tym kontekście, opatrzenie tego scenariusza tytułem „podsumowanie” jest fałszywe i wprowadza w błąd co do jego rzeczywistej treści.

Taki fałszywy tytuł scenariusza wpływa przy tym na jego postrzeganie i automatycznie pozycjonuje ten scenariusz jako uprzywilejowany w stosunku do innych.

Scenariusz został porządkowany (i zatytułowany!) przez „facilitatorów”. Wobec treści scenariusza, która nie jest neutralna i obiektywna względem poglądów przedstawianych na spotkaniach zespołu, oznacza to że „facilitatorzy” (w sensie regulaminu pełniący rolę Moderatorsa opisaną w pkt B.2) nie zachowali neutralności wobec meritum procesu i

bezstronności wobec uczestników procesu, a swoimi działaniami próbują w pracach zespołu wspierać stanowisko niektórych członków zespołu wbrew stanowisku innych. Tym samym, samo sporządzenie tego scenariusza i włączenie go do dyskusji, stanowi naruszenie Regulaminu zespołu w punkcie B.2 oraz w punkcie E.2.4. Przy okazji, narusza także część D regulaminu, ściśle określające osoby biorące udział w meritum prac zespołu.

Naruszenia te prowadzą również do wniosku, że organizująca proces jednostka Lasów Państwowych, organizująca proces, naruszyła pkt. E.2.3 regulaminu, nie zapewniając bezstronnej moderacji i facylitacji prac zespołu.